

معرفی دوره

شتاب علمی ایران و رشد چاپ مقالات پزشکی ایرانی، روز به روز بر اعتبار ملی ایرانیان می افزاید. در این میان آنچه اخیراً بیش از پیش مورد توجه قرار گرفته است، افزایش کیفیت مقالات به جای افزایش کمیت مقالات می باشد. یکی از موارد کیفیت مقالات، پیشگیری از آلودگی به Plagiarism یا سرقت علمی در مقالات علمی می باشد. با توجه به آنکه زبان انگلیسی، زبان بومی ما نمی باشد، احتمال استفاده از ساختار انشایی و دستوری مقالات مشابه برای تدوین یک مقاله جدید، در میان پژوهشگران ایرانی وجود دارد و در نتیجه ممکن است پژوهشگران ایرانی ناخواسته به دام Plagiarism افتاده و اعتبار علمی آنان برای همیشه تباه گردد.

این دوره درسی بر آن است تا شما را با مصادیق و مبانی Plagiarism آشنا نموده و با آموزش راهکارهایی، شما را برای همیشه از آلودگی به Plagiarism مبرا نگاه دارد.

تعریف Plagiarism

Plagiarism برگرفته از واژه لاتینی Plagiarius و به معنی سرقت می باشد و عبارت است از استفاده از جملات، عبارات، افکار و عقاید دیگران در متن مقاله و منسوب نمودن آن به خود (۱). تعریف دیگری نیز از Plagiarism موجود است که عبارتست از به کار بردن ۷ تا ۱۰ کلمه مشابه از مقالات دیگران بدون ذکر نامی از آنها. "برای درک بهتر این مفهوم باید توجه داشت که تمام دانسته های فعلی ما بر دانسته های پیشین استوار است. وقتی مطلبی را می خوانیم، در واقع در حال استفاده کردن از دانسته های دیگران هستیم و بر اساس آن، دیدگاه ما شکل می گیرد. اما هنگامی که قصد داریم افکار خود را بر روی کاغذ پیاده کنیم، باید بین آنچه از دیگران قرض گرفته ایم با آنچه که از تفکرات ما حاصل شده است تفاوت قائل شویم. این نیت، با ارجاع دادن مطالب به منابع مورد استفاده صورت عملی به خود می گیرد. در غیر اینصورت، سرقت علمی اتفاق افتاده است." (۱).

تاریخچه Plagiarism

Plagiarism تنها مسئله ای مربوط به روزگار ما نیست و قدمتی کهن دارد؛ نخستین اتهام و محاکمه قضایی مربوط به Plagiarism در زمان امپراتوری روم رخ داد؛ زمانی که اشعار یک شاعر رومی توسط فرد دیگری و بدون ذکر نام وی بیان می شد (۲). نخستین طبقه بندی انواع Plagiarism در قرن دهم هجری و توسط شاعری ایرانی به نام حسین واعظ کاشفی مطرح گردیده است. وی در کتابش Plagiarism را بر ۴ نوع تقسیم کرده است که کمابیش همچنان شبیه به تقسیم بندی های امروزی می باشد (۳).

شیوع Plagiarism

امروزه Plagiarism از اهمیتی دو چندان برخوردار گشته، گرچه این مسئله و رشد آمار مربوط به آن تنها به دهه اخیر مربوط نمی شود. بنابر برخی گزارشها تعداد موارد ارجاع دانشجویان به کمیته های انضباطی دانشگاههای آمریکا در خصوص Plagiarism از ۱۰٪ در سال ۱۹۹۹ به ۴۱٪ در سال ۲۰۰۱ رسیده است؛ که گویای رشدی بی سابقه است. به نظر می رسد که یکی از علل این رشد مربوط به مقررات مربوط به ارتقای علمی بر پایه انتشار مقالات علمی باشد که در اواسط دهه ۱۹۷۰ به مرحله اجرا درآمد. Plagiarism در تمام شاخه های علوم و در سرتا سر جهان رخ می دهد. در یکی از نخستین گزارشها در سال ۱۹۹۰ که توسط مجله نیویورک تایمز منتشر شد، شیوع جهانی آن به ۳۰٪ می رسد (۴). بر پایه آمار منتشر شده، بیشترین میزان اقدام به Plagiarism در میان دانشجویان رخ می دهد و این اقدام در میان دانشجویان مقاطع پایین تر بیشتر از دانشجویان مقاطع بالاتر می باشد (۴).

اهمیت توجه به Plagiarism در ایران

ایران در سالهای اخیر بیشترین شتاب علمی را در میان کشورهای جهان داشته است (۵). این تحول مایه افتخار ما در سطح جهان بوده است. این مسئله بطور طبیعی توجه ویژه جهانیان را به کشور مان و نتایج کار پژوهشگران ایرانی در پی دارد. توجه ویژه به رشد متوازن کیفیت و صحت تولیدات علمی ایران در کنار رشد کمیت، ضمن ارائه تصویری بهتر از کشورمان در سطح بین المللی عامل اعتبار تک تک پژوهشگران ایرانی در مجامع بین المللی و البته داخلی خواهد بود. از سوی دیگر تولیدات علمی کشورمان و هر یک از پژوهشگران می تواند توجه انجمنها و سازمانهای بین المللی مبارزه با Plagiarism را به ایران معطوف نماید. بی تردید Plagiarism به مثابه سرقت بوده و در کلیه جوامع یک عمل غیر اخلاقی و غیرعلمی به شمار می آید. بنابراین آشنایی با مصادیق Plagiarism و راهکارهای اجتناب از آن باعث حفظ و افزایش اعتبار هر پژوهشگر و در نتیجه ارتقای جایگاه و اعتبار علمی ایران خواهد شد.

"ما ز بالاییم و بالا میرویم ما ز دریاییم و دریا میرویم"

دلایل اقدام به Plagiarism

در ایالات متحده و اروپا بیشترین میزان Plagiarism در میان دانشجویان بوده و اصولا در میان دانشجویانی رخ می دهد که فاقد ذهن خلاق بوده و یا به دلایلی همچون کمبود وقت و فشار کاری زیاد اقدام به Plagiarism می کنند. همچنین بیشترین میزان اقدام به Plagiarism در میان دانشجویان مقاطع پایین تر رخ داده است که با افزایش مقاطع تحصیلی دانشجویان، میزان اقدام به Plagiarism هم کاهش یافته است.

بی تردید "عدم تسلط کافی به زبان انگلیسی" یکی از علل مهم Plagiarism در میان پژوهشگران غیرانگلیسی زبان بویژه پژوهشگران کشورمان است. این مهم در گزارشی که اخیرا توسط ۲ پژوهشگر ایرانی در مجله lancet به چاپ رسیده است نیز مورد تاکید قرار گرفته است (۶).

همچنین مجله Nature گزارش داده است که ۸۰٪ موارد Plagiarism توسط نویسندگان غیر انگلیسی زبان صورت گرفته است که می تواند ناشی از عدم تسلط کافی آنان در بکارگیری واژگان و عبارات انگلیسی و مهارتهای نگارش علمی باشد. اگرچه نباید توانایی علمی پژوهشگران کشورمان را در عرصه های مختلف نادیده گرفت اما عدم آشنایی به مهارتهای نگارشی در میان پژوهشگران ایرانی می تواند باعث دشواری در نگارش مقاله و در نتیجه گرایش به plagiarism شود.

از دیگر علل اقدام به Plagiarism در ایران را می توان همچون سایر کشور های دنیا کمبود وقت و حوصله، عدم خلاقیت، سهل طلبی و در نهایت عدم باور به اصول مالکیت معنوی و حق دارندگان آثار فکری دانست. به هر شکل بسیاری از مطالعات بیانگر اهمیت نقش اساتید است و در صورتیکه آنها نسبت به Plagiarism حساسیت ویژه به خرج دهند، از میزان شیوع Plagiarism به شدت کاسته خواهد شد (۴).

انواع Plagiarism

Plagiarism مشتمل بر چهار نوع است:

۱- نقل قول مستقیم یا Direct Quotes

۲- بیان افکار منحصر به فرد دیگران یا Unique ideas

۳- پارافریزینگ بدون بیان منبع

۴- Self-plagiarism

۱- نقل قول مستقیم یا Direct Quotes

نقل قول مستقیم عبارتست از بیان مطلبی از دیگری و منتسب نمودن آن به خود بدون استفاده از علامت گیومه جهت نقل قول. در اینصورت حتی اگر در بخش منابع، نام اثر سرقت شده ذکر گردد، باز هم نویسنده اقدام به Plagiarism نموده است.

راهکار: برای اجتناب از این امر باید نویسنده، کل متن را در گیومه قرار داده و در انتها نیز در بخش منابع به آن اشاره کند.

۲- بیان افکار منحصر به فرد دیگران یا Unique ideas

بازگویی ایده های علمی و منحصر به فرد دیگران در قالب جملات خود، Plagiarism خواهد بود. راهکار: برای اجتناب از این امر لازم است تا نویسنده منبع این ایده را شرح داده و در بخش منابع به آن اشاره کند.

۳- پارافریزینگ بدون بیان منبع

بازگویی یا بازنویسی با تغییر یک یا چند کلمه و در نهایت استفاده از ساختار کلی متن اولیه بدون ذکر منبع آن، Plagiarism خواهد بود. به بیان دیگر "چنانچه ایده فرد دیگری را در قالب کلمات

و عبارات خود به کار برید، اصطلاحاً پارافریزینگ رخ داده است" (۱)؛ و چنانچه منابع این مطالب ذکر نگردد، اصطلاحاً Plagiarism رخ داده است.

راهکار: برای اجتناب از این امر، لازم است تا ضمن استفاده از متن مبدا و انجام تغییرات کافی، به متن مبدا در بخش منابع حتما اشاره نماییم.

۴- Self-plagiarism

Self-Plagiarism عبارتست از استفاده مجدد، بارز، یکسان و یا مشابه از یکی از آثار قبلی خود در مقاله های جدید بدون اشاره به آن در بخش منابع با قصد چاپ مقالات بیشتر.

در حیطه اصطلاحات دانشگاهی، Self-Plagiarism عبارتست از بیان بخش یا تمام مطالب مقاله پیشین یک نویسنده توسط خودش در مقاله ای جدید، بدون اشاره بدان در بخش منابع (۷).

تشخیص Self-Plagiarism دشوار تر از تشخیص Plagiarism می باشد، چرا که جزو موارد غیر اخلاقی در زمینه نگارش علمی نمی باشد (۸). با این حال برخی از نهادهای بین المللی همچون

ACM این عمل را یک عمل خلاف اخلاق در پژوهش می دانند (۹). با این حال با توجه به رشد و توسعه نرم افزارهای مقابله با Plagiarism و بررسی ها و گزارشها و اتهام های گذشته نگر آنها،

لازم است تا از آن اجتناب ورزید.

راهکار: نخست اینکه در بخش Introduction اشاره کنید که مطالعه فوق در ادامه مطالعه قبلی انجام گرفته است؛ دوم آنکه کارهای پیشین خود را که به طور مستقیم یا غیر مستقیم به آنها اشاره

کرده اید، حتما در بخش منابع ذکر بفرمایید.

راهکارهای تشخیص متون حاوی Plagiarism

تدابیر زیادی برای یافتن متون حاوی Plagiarism وجود دارد که بر اساس آن می توان انواع

راهکارهای یافتن متون حاوی Plagiarism را به سه گروه تقسیم کرد:

۱- جستجو در متن مقالات مشکوک به Plagiarism

۲- استفاده از سایت گوگل

۳- استفاده از نرم افزارها و وب سایت‌های مربوط به Plagiarism

۱- جستجو در متن مقالات مشکوک به Plagiarism

با نگاهی دقیق به متن مقالات مشکوک به Plagiarism می توان آنها را تشخیص داد؛

اصولا در متن این مقالات، جملات فراوانی که از نظر روانی مطلب با هم ناسازگارند به چشم می خورد.

ممکن است زمان افعال به کار رفته متفاوت باشند و یا اصول نگارشی و دستوری متفاوتی در آن دیده شود.

این متون حاوی سبک های نگارشی متفاوت در قسمتهای مختلف متن می باشند.

اصولا در این گونه متون، به دلیل عدم پژوهش کافی نویسنده آن، مطالب علمی متناقض یا قدیمی به صورت مطالب جدید ارائه می شوند.

همچنین با نگاهی اجمالی به فهرست منابع این مقالات، شاهد فقدان منابع جدید و به روز خواهیم بود.

۲- استفاده از سایت گوگل

یکی از راهکار های تشخیص قطعی مقالات مشکوک به Plagiarism، استفاده از سایت گوگل به عنوان یک کارآگاه می باشد.

برای نیل به این مقصود باید:

۱- به سایت www.google.com مراجعه کرده.

۲- سپس جمله یا پاراگرافی را که مشکوک به Plagiarism هستیم را copy و با استفاده از گوگل جستجو می کنیم.

۳- در اینصورت سایت گوگل کلیه منابعی را که حاوی متن فوق باشند و یا شبیه آن باشند مشخص خواهد کرد و بدین ترتیب متن اصلی و دیگر متون مشابه با آن را برای ما مشخص خواهد کرد.

۳- استفاده از نرم افزارها و وب سایت‌های مربوط به Plagiarism

استفاده از نرم افزارهایی جهت تشخیص Plagiarism به ما در پیشگیری از Plagiarism کمک می کند. چند نمونه از این نرم افزارها عبارتند از:

Plagiarism-Finder, Plagiarism Detector, AntiPlagiarist, Web Form Anti-Spam و AntiCutAndPaste.

Plagiarism-Finder

نسخه پیش نمایشی این نرم افزار که به دو زبان انگلیسی و آلمانی تدوین گشته در حال حاضر به طور رایگان قابل دسترسی می باشد. همچنین این نرم افزار قابلیت بررسی متن مورد نظر شما از نظر همانندی با متون علمی و وب سایت ها را دارد. به کمک این نرم افزار شما می توانید به کلیه مقالات مشابه با متن مورد نظر خود دسترسی پیدا کنید. حجم این نرم افزار ۵۸۲ کیلوبایت بوده و قابلیت نصب بر روی نسخه های مختلف ویندوز را دارد (۱۰).

Plagiarism Detector

این نرم افزار به زبان انگلیسی تدوین گشته ، قابلیت بررسی متون مورد نظر شما را از نظر وجود Plagiarism دارد. این نرم افزار پس از بررسی متن مورد نظر، با رسم یک نمودار، میزان وجود موارد مشکوک به Plagiarism را در بین پاراگرافها در قالب ۵ رنگ بیان می کند. بدین صورت که:

رنگ سبز: بیانگر اصیل بودن مطلب پاراگراف شما، بدون هیچ گونه اقتباس از جای دیگری می باشد. رنگ قرمز: بیانگر شباهت پاراگراف مورد نظر با ۳ یا تعداد بیشتری مقاله و متن، بدون احتمال تصادفی بودن یافته های به دست آمده از جستجوی گوگل می باشد.

رنگ آبی: بیانگر اقتباس صحیح شما از منبع مورد نظر می باشد.

رنگ خاکستری: بیانگر پاراگرافهایی است که جستجوی گوگل در آنها ناتمام باقی مانده است.

به کمک این نرم افزار قابلیت دسترسی به منابع مورد استفاده نیز مهیا می شود. نسخه پیش نمایشی این نرم افزار به طور رایگان قابل دسترسی بوده و قیمت آن ۴۹ دلار می باشد. حجم این نرم افزار ۷۸۱۸ کیلو بایت بوده و قابلیت نصب بر روی نسخه های مختلف ویندوز را دارد (۱۱).

سایر نرم افزار ها

AntiPlagiarist

نسخه پیش نمایشی این نرم افزار در حال حاضر به طور رایگان قابل دسترسی بوده و به زبان انگلیسی تدوین گشته است. این نرم افزار نیز قابلیت بررسی متن مورد نظر شما از نظر همانندی با متون علمی و وب سایت ها را دارد. به کمک این نرم افزار شما میزان تطابق متن مورد نظر خود را با منابع موجود بررسی خواهید کرد. این نرم افزار قابلیت دسترسی به منابع مورد نظر را ندارد. حجم این نرم افزار ۵۸۲ کیلوبایت بوده و قابلیت نصب بر روی نسخه های مختلف ویندوز را دارد. قیمت این نرم افزار ۲۵ دلار می باشد (۱۲).

Web Form Anti-Spam

این نرم افزار یک نرم افزار چند منظوره برای مقابله با Spam, Plagiarism و سایر موارد مشابه می باشد. این نرم افزار برای تشخیص موارد Plagiarism در متون پزشکی ناکارآمد می باشد. حجم این نرم افزار ۳۲۵۶ کیلوبایت بوده و قابلیت نصب بر روی نسخه های مختلف ویندوز را دارد. قیمت این نرم افزار ۴۹,۴۰ دلار می باشد (۱۳).

AntiCutAndPaste 1.8

این نرم افزار مطالب مورد نظر شما را تنها از نظر احتمال وجود copy - paste با سایر متون موجود در وب مورد بررسی قرار می دهد. میزان کارایی این نرم افزار برای تشخیص Plagiarism پایین می باشد. حجم این نرم افزار ۷۴۲ کیلوبایت بوده و قابلیت نصب بر روی نسخه های مختلف ویندوز و Unix را دارد. قیمت این نرم افزار ۲۵ دلار می باشد (۱۴).

وب سایت های تشخیصی Plagiarism:

یکی از وب سایت های تشخیصی Plagiarism با آدرس www.plagiarismdetect.com موجود می باشد که به طور رایگان قادر به بررسی متون مورد نظر شما خواهد بود. این سایت علاوه بر آنکه هزینه ای را دریافت نمی کند، کلیه متون و منابع مشابه با متن مورد نظر شما را که در گوگل موجود می باشد، فهرست بندی کرده و از طریق آن شما قابلیت دسترسی به منابع مورد نظر را خواهید داشت. یکی از مشکلات این سایت، اینست که وقت زیادی را صرف جستجوی منابع می کند (۱۵).

بانک داده های Deja vu

Deja vu یک بانک داده ها از استنادات بسیار مشابه در MEDLINE میباشد که بسیاری (و نه همه) آنها مصادیقی از Duplicate publication و موارد بالقوه Plagiarism میباشد. این بانک داده ها، یک منبع پویا میباشد که توسط مرکز پزشکی جنوب غربی دانشگاه تگزاس ایجاد شده است. شباهت بین مقالات با استفاده از موتور جستجوی eTBLAST تشخیص داده میشود. پس از بازبینی و تایید دستی توسط حداقل دو فرد خبره از تیم اخلاق Deja vu، مقالات بسیار مشابه در گروه های مختلف مانند Duplicate, Plagiarism و غیره طبقه بندی میشوند. برای آشنایی بیشتر با بانک داده های Deja vu و استفاده از آن میتوانید به آدرس زیر مراجعه نمایید:

<http://spore.swmed.edu/dejavu>

چگونه و به چه مطالبی باید ارجاع داد

اصولا تنها سه گونه از منابع اطلاعاتی می باشند که بیان آنها در مقالات پژوهشی نیازی به ذکر منبع ندارد. این سه عبارتند از:

- مشاهدات عادی و معمول؛

بیمار در اثر حمله قلبی دچار درد قفسه سینه ، احساس اضطراب و تعریق گردید.

- اطلاعات علمی معمولی و پذیرفته شده؛

بیماران اسکیزوفرنی، قدرت قضاوت خود را از دست می دهند.

- اصطلاحات و عبارات آشنا و متداول؛

بیمار تاکید کرد می باشد.

بیان هر مطلبی غیر از موارد فوق، نیازمند ذکر منبع می باشد.

مرجع نگاری

برای مرجع نگاری نیز سبکهای متنوعی وجود دارد که از عمده ترین سبکهای موجود می توان به سبک ونکوور و سبک هاروارد اشاره کرد.

سایر سبکهای مطرح در مرجع نگاری عبارتند از:

(APA (American Psychological Association

(MLA (Modern Language Association

(AGPS (Australian Government Publishing Service

Chicago

راهکار: سبک ونکوور منطبق بر دستورالعمل Uniform Requirements for Manuscripts

Submitted to Biomedical Journals ICMJE(International

Committee of Medical Journal Editors) است که مورد قبول اکثر مجلات زیست

پزشکی می باشد. برای دسترسی به نمونه مثالهای مرجع نگاری در سبک ونکوور می توانید به

آدرس اینترنتی زیر مراجعه نمایید:

http://www.nlm.nih.gov/bsd/uniform_requirements.html

همچنین برای دسترسی به نمونه مثالهای مرجع نگاری در سبک هاروارد نیز می توانید به آدرس

اینترنتی زیر مراجعه فرمایید:

http://www.library.uq.edu.au/training/citation/harvard_6.pdf

بیان چگونگی مرجع نگاری از حوصله این بحث خارج است؛ شما می توانید برای اطلاعات بیشتر به

منابع مربوطه مراجعه نمایید.

قوانین مقابله با Plagiarism

به طور کلی از زمانی که مسابقه پژوهشی کشورهای دنیا آغاز شده است، هر کشوری به فراخور شرایط خود به تدوین قوانینی در این خصوص مبادرت ورزیده است.

ایران نیز از این قاعده مستثنی نبوده و اخیراً قوانین و تدابیر سرسختانه ای برای مقابله با Plagiarism در کشور تدوین گردیده است.

بنابر دستور العملهایی که اخیراً توسط وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی تدوین و به تمامی دانشگاههای پزشکی کشور ابلاغ گردیده، حداقل جرایم مورد نظر برای هر نوع نقض اصول اخلاقی در پژوهش، لغو کلیه اعتبارات دریافتی تحت عنوان طرح پژوهشی و بازگشت اعتبارات آن به دانشگاه و بررسی پرونده متخلف در هیئتهای انتظامی اعضای هیئتهای علمی و هیئتهای ممیزه دانشگاه خواهد بود.

همچنین بنابر قوانین قضایی جمهوری اسلامی، قانون مالکیت معنوی به دفاع از حقوق صاحبین اثر پرداخته و نقض اصول اخلاقی حاکم در این خصوص مجازات های نقدی و حتی حبس را در بر دارد.

همچنین در صورت مشاهده مواردی از Plagiarism نام نویسنده اول مقاله در لیست سیاه PubMed قرار گرفته و ممکن است مجلات از چاپ مقالاتی که حاوی نام آن نویسنده باشد، امتناع ورزند. همچنین پایگاه داده های Déjà vu تمام نویسندگان یک مقاله حاوی Plagiarism را به عنوان افرادی که اقدام به Plagiarism کرده اند، ذکر می کند.

در برابر Plagiarism چه کنیم؟

در صورتیکه مقاله شما مورد Plagiarism قرار گرفت، دو حالت دارد:

در صورتیکه نویسنده خاطی، مقیم ایران باشد می توانید با مراجعه به کمیته اخلاق در پژوهش دانشگاه خود و یا مراجع قضایی علیه او اقامه دعوا نمایید و در صورتیکه نویسنده خاطی، یک نویسنده خارجی باشد، می توانید با نوشتن یک نامه در قالب Letter to editor مجله و سر دبیر مجله ای را که اقدام به چاپ این مقاله نموده اند را از آن آگاه کنید. این نامه از سوی مجله، مورد ارزیابی قرار گرفته و در صورت صحت ادعای شما در شماره بعدی به چاپ خواهد رسید. البته این اقدام را می توانید در مورد نویسندگان خاطی ایرانی هم انجام دهید.

راهکارهای مقابله با Plagiarism

پیدا کردن راهکارهایی برای جلوگیری از Plagiarism بسیار مفید تر از یافتن مقالات حاوی Plagiarism می باشد و در این میان هیچ گزینه ای بهتر از آموزش نیست. از این رو در این بخش سعی شده تا حد امکان به بیان راهکارهایی برای مقابله با Plagiarism پرداخته شود. برای پیشگیری از Plagiarism لازم است تا همیشه اصولی را در نظر داشته باشیم:

اصل یکم:

همیشه به یاد داشته باشید که Plagiarism به طور جدی اعتبار علمی و آینده شغلی شما را به خطر می اندازد. بنابراین باید همیشه از آن بر حذر بود.

اصل دوم:

بر تواناییهای خود در حوزه زبان انگلیسی بیفزایید.

اصل سوم:

با اصول نگارش علمی به طور کامل آشنا شوید. این اصول نه تنها بر تواناییهای نگارشی شما خواهند افزود، بلکه شما را با نحوه صحیح مرجع نگاری آشنا خواهند کرد. به یاد داشته باشید که در پزشکی بیشتر از سبک ونکوور (منطبق بر دستورالعمل ICMJE یا الزامات واحد) و هاروارد استفاده می شود.

اصل چهارم:

منابع مطالبی را که قصد دارید از آنها استفاده کنید، پیشاپیش یادداشت نمایید. این اقدام در آینده وقت شما را حفظ خواهد کرد. استفاده از نرم افزارهای مرجع نگاری مانند Reference Manager یا EndNote نیز سودمند است.

اصل پنجم:

وب سایتها منابع قابل اعتمادی نیستند. بهتر است از کتابخانه های اینترنتی، مجلات معتبر و کتب مرجع استفاده نمایید.

اصل ششم:

پیش از ارسال مقاله خود، آنرا با نرم افزارهای تشخیص Plagiarism چک نموده و حتما موارد مشکوک را تصحیح نمایید.

اصل هفتم:

از قوانین و عواقب Plagiarism آگاه باشید.

قوانین دانشگاه ها و دانشکده ها

علیرغم تدابیر تنبیهی که برای Plagiarism در نظر گرفته شده است، هنوز قوانین دانشگاهی برای مقابله با Plagiarism تدوین نگشته است.

برای مقابله با Plagiarism لازم است که بر اتخاذ تدابیر بازدارنده بیش از تدابیر تنبیهی تاکید گردد. طبیعت پژوهشگران ایرانی و وسواس آنان بر ارائه مقالات با کیفیت بالاتر و حس رقابت شدیدی که در این میان است خود به تنهایی بیانگر اهمیت اخذ تدابیر بازدارنده در خصوص Plagiarism می باشد.

برای نیل به این مقصود می توان اقدام به برگزاری دوره های آشنایی با فنون نگارش انگلیسی و سایر موارد اصول نگارش علمی نمود.

در کنار امکانات پژوهشی و آموزشی لازم برای مقابله با Plagiarism لازم است تا تدابیر تنبیهی نیز اتخاذ گردد.

اصلاح نگرش وزارتخانه ها و مسئولین در خصوص ارتقاء اعضای هیئت علمی

برای جلوگیری از اقدام به Plagiarism لازم است تا موارد و مسائلی را که منجر به Plagiarism می شوند، به طور کامل از پیش پای برداشت. ارتقاء اعضای هیئت علمی بر مبنای کیفیت مقالات و نه کمیت مقالات، خود به تنهایی مشکلات زیادی را از پیش پای بر می دارد. همچنین رعایت عدالت و اجتناب در افراط و تفریط در برخورد با افراد خود از جمله مسائلی است که باید به آن توجه ویژه نمود.

برای نیل به این هدف با توجه به اینکه مسئله Plagiarism در ایران و عواقب آن کاملاً بومی می باشد، اخذ تدابیری که از وقوع آن جلوگیری کند کاملاً زاده شرایط بومی ایران بوده و اتخاذ این تدابیر نقش شایانی در اعتلای علمی ایران خواهد داشت.

منابع

۱. حبیبی غ، حامدی سرشت ا. اخلاق در نگارش علمی. در: حبیبی غ، حامدی سرشت ا، شیرانی ا، حشمت ر و همکاران، نویسندگان. مبانی نگارش علمی. تهران: انتشارات مرز فکر؛ ۱۳۸۶. ص ۲۸۷.

2. Joens D. Plagiarism in a digital age.

Available from:

uhaweb.hartford.edu/fcld/FCLDInstructions/FCLD_Plagiarism_Workshop.doc.

3. Plagiarism]. Available from: ahvazart.com/archive/35.php.

4. Stover M, Kelly K. Institutional response to plagiarism in online classes: policy, prevention and detection. 18th annual conference on distance teaching and learning. 2005 Aug 14-16;

Available from: www.uwex.edu/disted/conference/

5. Habibi G, Rashidi A, Feldman MD. Emerging concerns about Iran's scientific and medical future. Lancet. 2006 Sep 16;368(9540):985.

6. Vessal K, Habibzadeh F. Rules of the game of scientific writing: fair play and plagiarism. Lancet. 2007 Apr 28;369(9571):1428 .

7. Available on: en.wikipedia.org/wiki/Plagiarism

8. Samuelson, P. (1994). Self-Plagiarism or Fair Use? Communications of the ACM, 37(August): 21-25 .

9. Available on: www.acm.org/publications/policies/plagiarism_policy

10. Available on: www.plagiarismfinder.de/

11.Available on: www.plagiarism-detector.com

12.Available on: www.anticutandpaste.com

13.Available on: [www. webformantispam.com](http://www.webformantispam.com)

14.Available on: [www. anticutandpaste.com](http://www.anticutandpaste.com)

15.Available on: www.plagiarismdetect.com

16.Available on: www.ias.ac.in/jbiosci/plagiarism.pdf